

VIEŠOJO SAUGUMO TARNYBA PRIE VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJOS

TVIRTINU
Viešojo saugumo tarnybos prie
Vidaus reikalų ministerijos
vadas
vidaus tarnybos generolas

Ričardas Pocius

VEIKLOS SRITIES VERTINIMO APRAŠYMAS NR. 47TP-2257

2020 m. rugsėjo 30 d.

Vilnius

Padalinys, atlikęs veiklos srities vertinimą: Viešojo saugumo tarnybos prie Vidaus reikalų ministerijos (toliau – VST) Vidaus tyrimų ir korupcijos prevencijos skyrius (toliau – VTKPS).

Vertinama veiklos sritis: Tarnybinių transporto priemonių (toliau – TTP) panaudojimas, degalų sunaudojimo normų apskaita ir kontrolė. **Analizuotas laikotarpis:** 2019-07-01 – 2020-06-30.

Pagrindas: Sritis pasirinkta vadovaujantis LR vidaus reikalų ministerijos Korupcijos prevencijos ir vidaus tyrimų skyriaus vedėjo 2020-06-19 d. sprendimu Nr. 56VL-27.

Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas VST atliktas vadovaujantis LR korupcijos prevencijos įstatymu, Korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarkos aprašu, patvirtintu LRV 2002 m. spalio 8 d. nutarimu Nr. 1601 „Dėl Korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, Valstybės ar savivaldybės įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijomis, patvirtintomis LR specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2011 m. gegužės 13 d. įsakymu Nr. 2-170 „Dėl Valstybės ar savivaldybės įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijų patvirtinimo“, Korupcijos prevencijos tvarkos aprašu, patvirtintu LR vidaus reikalų ministro 2019 m. vasario 4 d. įsakymu Nr. 1V-120 „Dėl Korupcijos prevencijos tvarkos aprašo patvirtinimo“. Atsižvelgta į VST Pajėgų tiesioginės paramos valdybos Specialaus transporto centro (toliau – STC) atsakymus į VTKPS parengtą klausimą (pridedama).

1. ESAMOS SITUACIJOS ANALIZĖ IR PRIEŽASTYS, DIDINANČIOS KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO RIZIKOS LYGI

Vertinamos VST veiklos srities korupcijos rizikos analizė atlikta nebuvo. 2018 metais buvo atliktas korupcijos pasireiškimo tikimybės šioje srityje nustatymas – įvertintas VST transporto priemonių naudojimo racionalumas, ir parengtas nustatytų korupcijos rizikos veiksnių neigiamos įtakos panaikinimo priemonių planas. Įgyvendinant šį planą buvo pakeistos VST tvarkos, reglamentuojančios transporto naudojimą.

Analizuojamu laikotarpiu nurodytoje VST veiklos srityje buvo pastebėti galimi korupcijos rizikos veiksniai. VST atliktas tarnybinis patikrinimas dėl dviejų STC pareigūnų veiksmų ir nustatyta, kad pareigūnai pasisavino kurą, už kurį sumokėjo VST lėšomis (pažeidimas nustatytas į tarnybinį automobilį įdiegtos kuro kontrolės sistemos duomenų pagalba). Už šią veiką pareigūnams taikyta administracinė atsakomybė, skirtos nuobaudos. Vienas pareigūnas Vyriausiosios rinkimų komisijos buvo pripažintas pažeidęs Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybės tarnyboje įstatymą (pasinaudojo tarnybine transporto priemone asmeniniais interesais). Abu pareigūnai už pareigūno vardo pažeminimą atleisti iš vidaus tarnybos.

2019 m. gegužės 10 d. VST Vidaus audito skyrius atliko STC auditą ir parengė rekomendacijas (2019 m. gegužės 10 d. ataskaita Nr. 47D-434), ir tuo pagrindu VST vado 2019 m. birželio 6 d. įsakymu Nr. 47V-746 patvirtintas Rekomendacijų įgyvendinimo planas (2019-11-18 įsakymo Nr. 47V-1355 redakcija).

Nurodytos veiklos srities vertinimo tikslas: nustatyti VST TTP naudojimo, degalų sunaudojimo, ridos apskaitos kontrolę. Vertinimo metu analizuoti VST priimti teisės aktai, sprendimai, atlikti veiksmai ir:

- vertinta, ar reglamentuotas TTP panaudojimas, degalų sunaudojimo normų apskaita, ar priimti teisės aktai, būtini įstatymų ir poįstatyminių teisės aktų įgyvendinimui;
- vertinta, ar VST teisės aktuose nustatyta TTP panaudojimo ir degalų sąnaudų apskaitos kontrolės funkcija, ar paskirti konkretūs subjektai, atsakingi už kontrolę, ar jų pareigybės aprašymuose numatyta ši funkcija, kokie įgaliojimai nustatyti.

II. ATLIEKANT VERTINIMĄ ANALIZUOTI TEISĖS AKTAI IR DOKUMENTAI

Pirminei informacijai apie VST TTP naudojimą, ridos, kuro apskaitą gauti buvo parengtas klausimynas, kuris skirtas nustatyti, kokie teisės aktai reglamentuoja šią sritį, kokios galimos teisinės spragos ir kaip tai faktiškai vykdoma.

Vertinimas atliktas analizuojant teisės aktus, STC nuostatus, STC viršininko ir kitų specialistų (darbuotojų) pareigybės aprašymus. Taip pat vertinta, ar minėtuose dokumentuose įtvirtinta pakankama TTP naudojimo kontrolė, siekiant nustatyti, ar esamas reguliavimas yra pakankamas, ar nesudaroma prielaidų VST darbuotojams piktnaudžiauti naudojantis tarnybiniais automobiliais, netinkamai naudoti ir apskaityti degalus.

Siekiant įvertinti, koks yra realus korupcijos rizikos laipsnis vertinamoje veiklos srityje, buvo išanalizuoti teisės aktai, galioję vertinamu laikotarpiu:

1. LRV 1998 m. lapkričio 17 d. nutarimas Nr. 1341 „Dėl Tarnybinių lengvųjų automobilių biudžetinėse įstaigose“ (su aktualiais pakeitimais).
2. LRV 2009 m. gegužės 27 d. nutarimas Nr. 543 „Dėl Pavyzdinių tarnybinių lengvųjų automobilių naudojimo biudžetinėse įstaigose taisyklių patvirtinimo“ (su aktualiais pakeitimais).
3. VST vado 2020 m. balandžio 8 d. įsakymas Nr. 47V-345 „Dėl Viešojo saugumo tarnybos prie Vidaus reikalų ministerijos transporto priemonių eksploatacijos plano patvirtinimo“.
4. VST vado 2020 m. sausio 27 d. įsakymas Nr. 47V-81 „Dėl Viešojo saugumo tarnybos prie Vidaus reikalų ministerijos tarnybinių transporto priemonių bei įrenginių degalų ir „Adblue“ sunaudojimo normų nustatymo komisijos sudarymo ir padangų bei akumuliatorių eksploatavimo normų patvirtinimo“.
5. VST vado 2020 m. vasario 6 d. įsakymas Nr. 47K-7 „Dėl Viešojo saugumo tarnybos prie Vidaus reikalų ministerijos tarnybinių transporto priemonių naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

6. VST vado 2018 m. lapkričio 29 d. įsakymas Nr. 47V-1408 „Dėl Viešojo saugumo tarnybos prie Vidaus reikalų ministerijos tarnybinių transporto priemonių techninio aptarnavimo ir remonto tvarkos aprašo patvirtinimo“.

7. VST vado 2017 m. birželio 29 d. įsakymas Nr. 47V-665 „Dėl transporto priemonių laikymo Viešojo saugumo tarnybos prie Vidaus reikalų ministerijos teritorijoje esančiose transporto priemonių stovėjimo aikštelėse ir garažuose tvarkos aprašo patvirtinimo“.

III. SRITIES VERTINIMAS

1. Tarnybinių transporto priemonių naudojimas

Igyvendinant VST Vidaus audito Rekomendacijų įgyvendinimo planą, bei reaguojant į nustatytą degalų pasisavinimo faktą, patvirtintas naujos redakcijos VST tarnybinių transporto priemonių naudojimo tvarkos aprašas¹ (toliau – Tvarkos aprašas), su juo pasirašytinai supažindinti VST darbuotojai. Tvarkos aprašas laikytinas pagrindiniu VST teisės aktu, nustatančiu prevencines priemones korupcijai pasireikšti naudojantis VST TTP, todėl atliekant nustatytos srities vertinimą didelis dėmesys kreipiamas į šį Tvarkos aprašą. Jis nustato TTP eksploatacines grupes, jų naudojimo planavimą ir organizavimą, vairuotojų pareigas, kelionės lapų pildymo, ridos ir degalų sąnaudų apskaitos, degalų pylimo tvarką, transporto priemonių eksploatavimo, valdymo, perdavimo tvarką, naudojimo kontrolės ir saugojimo reikalavimus, TTP, kuriose sumontuota transporto kontrolės sistema (toliau – TKS), naudojimo ypatumai (vairuotojo identifikavimas, degalų pylimas, mėnesio ataskaitų rengimas, kontrolės sistemos programos tikrinimas), STC ir kitų darbuotojų atsakomybę už Tvarkos apraše nustatytų reikalavimų nesilaikymą.

Tvarkos apraše nustatyta, kad vairuoti TTP turi teisę vairuotojai, kurie įtraukti į VST atsakingų už jiems priskirtų TTP ir jų priklausinių valdymą (naudojimą tarnybos reikmėms) sąrašą, nustatytos vairuotojų pareigos. TTP perduodamos priėmimo-perdavimo aktu. Nustatyta, kad už TTP priėmimo-perdavimo aktų rengimą ir registravimą atsakingi STC būrių vadai. Ši funkcija įtraukta ir į STC būrių vadų pareigybės aprašymus².

VST struktūriniais padaliniais priskirtos TTP išvyksta iš VST pagal STC viršininko patvirtintą TTP panaudojimo tvarkaraštį, į kurį įtraukiama informacija pagal padalinių pateiktas paraiškas (visas jas subendrina STC vyresnysis specialistas). TTP išvykimas be paraiškos griežtai reglamentuotas – tik JOC budėtojo nurodymu, TTP gali išvykti tik VST pajėgų pasitelkimo ar kitais neatidėliotinais atvejais, ir toks išvykimas vėliau įforminamas VST vado įsakymu. Lengvasis tarnybinis automobilis ir nuolatinės parengties TTP į tvarkaraštį įtraukiami be paraiškos.

Tvarkos apraše reglamentuotas kelionės lapų pildymas: nustatyta forma, pareiga vairuotojui pildyti kelionės lapą prieš išvykstant iš VST teritorijos ir pabaigti grįžus, kelionės lapų pildymo ir gražinimo tvarką. Kelionės lapus išduoda, numeruoja, registruoja, gražintus kelionės lapus priima, degalų tiekėjo atsiųstą sąskaitą-faktūrą bei degalų pylimo čekius sutikrina, nustačius degalų trūkumą, informuoja Komisiją, išduoda vairuotojams TTP degalams apmokėti skirtas korteles, jas registruoja – STC būrių apskaitininkai. STC būrio apskaitininko pareigybės aprašyme³ šios funkcijos taip pat įtvirtintos. Išduotų kelionės lapų kontrolę, juos tvirtindami atlieka STC būrių vadai, bei STC Specialiosios technikos būrių specialistai, sutikrinę kelionės lape nurodytus ir

¹ Patvirtintas VST vado 2020 m. vasario 6 d. įsakymu Nr. 47K-7.

² Patvirtinti VST vado 2019 m. rugpjūčio 8 d. įsakymu Nr. 47V-984.

³ Patvirtintas VST vado 2019 m. rugpjūčio 8 d. įsakymu Nr. 47V-984

prietaiso skydelio parodymus (apie odometro ir degalų kiekio duomenis), sutikrina transporto priemonės techninę būklę, pažymėdami tai kelionės lape. Ši funkcija įtraukta ir į STC būrių vadų ir specialistų pareigybės aprašymus.

VST TTP eksploatacijos plane TTP suskirstytos į grupes (lengvieji tarnybiniai automobiliai, nuolatinės parengties, konvojavimo, patrulinės, masinėms riaušėms malšinti, kolektyvinės saugos ir kt.), nustatyti atsakingi už konkrečios TTP naudojimą asmenys, degalų rūšis ir norma, metinė grupės rida.

VST yra vienas lengvasis tarnybinis automobilis, ši informacija nurodyta ir VST interneto svetainėje specialioje skiltyje: <https://vstarnyba.lrv.lt/lt/apie-tarnyba/tarnybiniai-lengvieji-automobiliai>. Įgyvendinant LRV 1998 m. lapkričio 17 d. nutarimo Nr. 1341 „Dėl Tarnybinių lengvųjų automobilių biudžetinėse įstaigose“ reikalavimus, 2020 metais į VST tarnybinių lengvųjų automobilių įdiegtas telemetrinis įrenginys, kuris turi technines galimybes rinkti ir saugiai automatizuotu būdu perduoti Telemetrinės tarnybinių administracinės paskirties automobilių kontrolės informacinės sistemos duomenų tvarkytojui šio automobilio naudojimo ir jo judėjimo duomenis (laiką, greitį, judėjimo kryptį, GNSS koordinates ir kt.).

VST 2019 metais 3 mėnesiams buvo sudariusi sutartį dėl dviejų TKS įdiegimo (nuomos) į TTP⁴. Įdiegtos TKS dėka buvo nustatytas degalų pasisavinimo faktas. STC pateikė informaciją, kad po sistemos naudojimo buvo atlikta analizė, ir nustatyta, kad tokio pobūdžio sistema yra efektyvi, nustatant faktiško kuro pylimo kiekį, kuro sunaudojimo normas, greičio viršijimo atvejus, neteisingą TTP naudojimą, ją galima laikyti prevencine kontrolės priemone vairuotojams.

2020 m. liepos 21 d. VST pasirašė TKS įdiegimo ir palaikymo paslaugų viešojo pirkimo-pardavimo sutartį⁵ dėl TKS įdiegimo ir palaikymo paslaugų. Sutartyje numatyta, kad 3 metams bus įdiegta TKS į VST TTP (STC teigimu, į visas VST TTP, išskyrus rezervinių, taikinių, kolektyvinės saugos grupių transporto priemones). Vertinimo metu, STC duomenimis, vertinimo metu TKS įdiegta į 70 % TTP, į kurias planuojama diegti (iš viso: 154). Numatoma pradėti naudoti TKS nuo š. m. spalio 1 d. (kai bus įdiegta į visas numatytas TTP).

STC teigimu, TKS įdiegimas išspręs tokius klausimus, kaip TTP naudojimo ataskaitų sukūrimo, degalų nurašymo, kelionės lapų formavimo, TTP skyrimo ir užsakymo, Kelių eismo taisyklių pažeidimai, užkirs kelią neteisėtiems degalų nupylimo iš TTP atvejams. TKS užtikrins skaičiavimų bei duomenų tikslumą, sumažinant dėl žmogiškojo faktoriaus padaromų klaidų tikimybę. Numatoma tiesioginę prieigą prie TKS suteikti VTKPS papildomai kontrolei.

STC duomenimis, pagal TKS diegimo sutartį rengiamas Tvarkos aprašo pakeitimo projektas.

Išvados:

1. Tvarkos aprašas – pagrindinis VST teisės aktas, nustatantis TTP naudojimo, ridos, degalų normų apskaitą ir kontrolę, už kontrolę atsakingus asmenis. TTP priėmimo-perdavimo aktų rengimo, registravimo, kelionės lapų išdavimo, grąžinimo, tikrinimo, TTP prietaisų skydelio parodymų tikrinimo funkcijos, nustatytos Tvarkos apraše, įtrauktos į STC būrių vadų, specialistų ir apskaitininkų pareigybės aprašymus.

⁴ 2019-09-16 sutartis UAB „Fleet Complete Lietuva“.

⁵ 2020-07-21 sutartis su UAB „Fleet Complete Lietuva“.

2. Tvarkos apraše, nurodyti tokie VST padaliniai, (Paramedikų poskyris, Štabo Finansų ir apskaitos skyrius), kurie nuo 2020 m. kovo 1 d. LR vidaus reikalų ministro įsakymu pakeitus VST struktūrą⁶ panaikinti, ar pakeistas pavadinimas.

3. Vertinimo metu nustatyta, kad Tvarkos aprašo normos, reglamentuojančios TTP eksploatacijos kontrolę, degalų ir ridos apskaitą bei kontrolę netiksliai reglamentuoja į VST TTP įdiegtos (į kai kurias dar diegiamos) TKS panaudojimo tikslo ir naudojimo: gautų duomenų naudojimo, vertinimo, apskaitos, STC darbuotojų funkcijų ir atsakomybės, susijusių su TKS naudojimu.

2. Tarnybinių transporto priemonių žymėjimas ir saugojimas

Tvarkos apraše nustatyta, kad nuolatinės parengties TTP žymimos magnetiniais ženklais su VST logotipu. Išimtis numatyta tik specialiųjų užduočių vykdymo metu ir esant tarnybiniam būtinumui.

Tvarkos apraše nustatyta, kad VST TTP saugomos VST teritorijose pagal Tarnybos VST vado patvirtintas parkavimo schemas. TTP laikymo reglamentavimas užkerta kelią neteisėtam TTP naudojimui ir užtikrina jų saugumą. VST vado 2017 m. birželio 29 d. įsakymu Nr. 47V-665 patvirtintame TTP laikymo VST teritorijoje esančiose TTP stovėjimo aikštelėse ir garažuose tvarkos apraše nustatyta TTP statymo, laikymo, judėjimo teritorijoje tvarka, TTP stovėjimo schemas. Vertinimo metu nustatyta, kad šio įsakymo 1 priedas – TTP saugojimo VST teritorijos, esančios Vilniuje, M. K. Paco g. 4, schema (toliau – Schema) neatitinka faktinės situacijos, kadangi š. m. rugsėjo mėn. VST teritorijoje užbaigta garažų rekonstrukcija ir renovacija. STC pateikė informaciją, kad TTP saugojimo schema bus pakeista baigus rekonstruoti šioje teritorijoje esantį administracinį pastatą.

Išvados:

1. Tvarkos apraše nustatytas reikalavimas žymėti TTP VST logotipais, numatytos tik išimtis, siejamos su specialiosiomis užduotimis ir tarnybiniu būtinumu.

2. Schemoje (VST vado 2017 m. birželio 29 d. įsakymu Nr. 47V-665 patvirtinto TTP laikymo VST teritorijoje esančiose TTP stovėjimo aikštelėse ir garažuose tvarkos aprašo 1 priedas) nustatytos TTP statymo vietos neatitinka faktiškai statomų TTP vietų, dėl įvykusios garažų rekonstrukcijos ir renovacijos.

3. Ridos limitai, degalų sunaudojimo normų nustatymas ir apskaita

Tvarkos apraše nustatyta, kad TTP ridos limitus, degalų ir „AdBlue“ (ekologinio, aplinkos taršą mažinančio priedo) sunaudojimo normų dydžius, atsakingus už TTP eksploatavimą asmenis įsakymu tvirtina VST vadas. Nustatyta, kad nurašant sunaudotus degalus bei „AdBlue“ turi būti nurašomas faktinis sunaudotas jų kiekis, neviršijant VST vado įsakymu nustatytos normos. TTP eksploatacijos plane nustatyti už TTP eksploataciją atsakingi asmenis, norma 100 km/l, TTP kėbulo ir variklio šildytuvo sąnaudos (val.) ir degalų rūšis, TTP grupės rida.

VST vado 2020 m. sausio 27 d. įsakymu Nr. 47V-81 sudaryta normų nustatymo komisija (toliau – Komisija), patvirtintas Komisijos darbo reglamentas. Komisijai pavesta nustatyti bei

⁶ LR vidaus reikalų ministro 2020 m. vasario 12 d. įsakymas Nr. 1V-126 „Dėl Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2007 m. balandžio 1 d. įsakymo Nr. 1V-110 „Dėl Viešojo saugumo tarnybos prie Vidaus reikalų ministerijos struktūros patvirtinimo“ pakeitimo“.

teikti tvirtinti VST vadui TTP ir įrenginių bei „AdBlue“ sunaudojimo normas: remiantis gamintojo numatytais degalų sąnaudų normomis, borto kompiuterio (jeigu yra) ir TKS (jeigu įrengta) parodymais arba kontroliniu važiavimu (praktiniu bandymu). Numatytos planinės kuro sąnaudų normų patikros, siekiant savalaikio kuro sąnaudų normos pokyčio įvertinimo. Nustatytos papildomos kontrolės priemonės, užtikrinant operatyvų reagavimą bei veiksmingą poveikį, nustačius kuro sunaudojimo perteklių arba ekonomiją. Tačiau Tvarkos apraše (32 p.) nustatyta, kad degalų norma nustatoma pagal *nurodytą formulę*. STC viršininko žodiniu paaiškinimu, pagal formulę apskaičiuojama ne degalų norma, o vykdomas STC apskaitininkų faktinių degalų *sąnaudų* apskaičiavimas. Vertinant STC vyriausiojo specialisto pareigybės aprašymą⁷ matyti, kad Tvarkos apraše nustatytas subjektas neatitinka STC darbuotojo pareigybės aprašyme nustatytų funkcijų: Tvarkos apraše Komisijai nustatyta funkcija įtraukta į vyriausiojo specialisto pareigybę – analizuoti bei teikti pasiūlymus STC viršininkui dėl TTP kuro normų nustatymo bei kontroliuoti faktinius duomenis.

Tvarkos apraše nustatyta, kad STC būrių apskaitininkai pildo patvirtinto pavyzdžio ataskaitas, kuriose apskaitomos degalų sąnaudos ir rida, kontrolės funkciją – STC būrių vadai (nustatyta STC Automobilių būrių vadų pareigybės aprašymuose⁸), derindami kuro ataskaitas (nustatyti terminai), kurios galiausiai patvirtinamos STC viršininko. Nustatyta kontrolės priemonė – STC apskaitininkams per ketvirtį nustačius pasikartojančius degalų trūkumus, tarnybiniu pranešimu apie tai informuoti Komisiją. STC būrio apskaitininko pareigybės aprašyme⁹ šios funkcijos taip pat įtvirtintos.

Išvados:

1. Tvarkos apraše reglamentuota TTP degalų sunaudojimo ir ridos apskaita. Faktiškai degalų sunaudojimo ir ridos apskaita yra taip pat vykdoma, ši funkcija priskirta STC apskaitininkams, pildant degalų, „AdBlue“ bei eksploatacinių skysčių sunaudojimo mėnesio ataskaitas, ši funkcija įtraukta ir į apskaitininkų pareigybės aprašymus, o kontrolė pavesta STC Automobilių būrių vadams (įtraukta ir į pareigybės aprašymus).

2. Tvarkos apraše ir darbuotojo pareigybės aprašyme prieštaringai įtvirtinta nustatyta funkcija: Tvarkos apraše funkcija nustatyti ir kontroliuoti kuro normas pavesta Komisijai, prieštaringai numatyta ir STC vyriausiojo specialisto pareigybės aprašyme.

3. Tvarkos aprašo 32 punkte klaidingai nurodyta, kad degalų norma nustatoma pagal formulę, kai pagal formulę apskaičiuojama ne degalų norma, o faktinės degalų sąnaudos.

4. STC vadovybės vykdoma kontrolė

Tvarkos apraše numatyta TTP naudojimo kontrolės funkcija, ji pavesta STC: STC viršininkui, o TTP, kuriose įdiegta TKS, jos naudojimo kontrolės funkciją pavesta vykdyti STC vyresniajam specialistui.

2019 m. spalio 1 d. VST įvyko struktūriniai pokyčiai¹⁰, todėl, STC teigimu, įgyvendinant po VST vidaus audito parengtą rekomendacijų įgyvendinimo planą, parengti ir patvirtinti naujos

⁷ Patvirtintas VST vado 2019 m. rugpjūčio 8 d. įsakymu Nr. 47V-984.

⁸ Patvirtintas VST vado 2019 m. rugpjūčio 8 d. įsakymu Nr. 47V-984.

⁹ Patvirtintas VST vado 2019 m. rugpjūčio 8 d. įsakymu Nr. 47V-984.

¹⁰ LR vidaus reikalų ministro 2020 m. vasario 12 d. įsakymas Nr. 1V-126 „Dėl Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2007 m. balandžio 1 d. įsakymo Nr. 1V-110 „Dėl Viešojo saugumo tarnybos prie Vidaus reikalų ministerijos struktūros patvirtinimo“ pakeitimo“.

redakcijos STC darbuotojų pareigybių aprašymai (įvertinus faktiškai vykdomas kontrolės funkcijas).

STC nuostatuose¹¹ STC pavesta ir tarnybinių priemonių priežiūra, tinkamas jos panaudojimas ir kontrolė: užtikrina, kad tarnybinės transporto priemonės ir specialioji technika būtų tinkamai parengtos tarnybinėms ir specialiosios užduotims vykdyti bei kontroliuoja nuolatinę jų parengtį (8.1 p.), degalų apskaita (8.2 p.), TTP bei specialiosios technikos ridos ir kelionės lapų tikrinimas, išdavimas ir apskaita (8.4 p.), kitiems VST struktūriniais padaliniais priskirtų TTP techninės būklės, švaros bei tvarkos kontrolė (8.5 p.). STC nustatyta teisė kontroliuoti bei iš atsakingų VST pareigūnų reikalauti, kad VST padaliniuose būtų tinkamai pildoma TTP specialiosios technikos, joms priskirtų materialinių vertybių ir degalų apskaitos dokumentacija (11.4 p.); STC viršininkas atsakingas už efektyvų STC vidaus kontrolės sistemos funkcionavimą, tarnybinių (vidaus) drausmę ir vidaus tvarką.

STC viršininko pareigybės aprašyme¹² nustatytos šios kontrolės funkcijos: kontroliuoti, kad STC nustatyti uždaviniai ir funkcijos būtų atliktos laiku, užtikrinti efektyvų vidaus kontrolės sistemos funkcionavimą, kontroliuoti specialiosios technikos aprūpinimą eksploatacinėmis medžiagomis ir kt., tačiau nenustatyta TTP naudojimo ir planavimo kontrolės funkcija, kaip ji nustatyta Tvarkos apraše (tvirtinti TTP panaudojimo tvarkaraštį, tvirtinti Tvarkos aprašo 33.1 – 33.3 papunkčiuose nurodytas ataskaitas, tvirtinti TTP su TKS naudojimo mėnesio ataskaitą, ne rečiau kaip kartą per ketvirtį, siekiant nustatyti eksploatacijos pažeidimus, organizuoti VST padaliniams perduotų TTP apžiūrą).

STC vyresniojo specialisto pareigybės aprašyme¹³ nustatytos šios kontrolės funkcijos: užtikrinti STC vidaus kontrolės sistemos funkcionavimą, kontroliuoti STC būrių funkcijų atlikimą, atsižvelgiant į tikslingumą, ekonomiškumą, TTP būklę ir žmogiškuosius išteklius, užtikrinti TTP paskirstymą pagal pateiktas paraiškas bei TTP panaudojimo grafiką. Tačiau nenumatyta Tvarkos apraše jam nustatyta transporto priemonių, kuriose įdiegta TKS, naudojimo kontrolės funkcija.

Išvados:

1. Tvarkos apraše nustatyta TTP naudojimo kontrolės funkcija atsakingam padaliniui – STC. Šio padalinio nuostatuose kontrolės tikslai ir funkcijos nustatyti. Tačiau Tvarkos apraše STC viršininkui ir vyresniajam specialistui nustatytos konkrečios kontrolės funkcijos neįtrauktos į šių pareigūnų pareigybių aprašymus.

IV. VERTINIMO IŠVADOS

Pažymėtina, kad netinkamo transporto priemonių naudojimo, netinkamo kuro normų nustatymo ir sunaudojimo rizikos valdymo kontekste kontrolės veiksmai yra būtini. Atlikus srities vertinimą, nustatyta, kad VST Tvarkos apraše ir kituose norminiuose teisės aktuose pakankamai reglamentuotas TTP panaudojimas, saugojimas, kuro bazinės normos bei ridos nustatymas, kelionės lapų pildymas (maršrutai, kuro sunaudojimas ir kt.), mėnesio ataskaitų rengimas, atskaitomybė ir kontrolės procedūros, nustatyti subjektai, atsakingi už konkrečias kontrolės funkcijas, šios funkcijos nustatytos STC nuostatuose ir atitinkamų STC darbuotojų pareigybės aprašymuose,- funkcijų turinys atitinka vieni kitus.

Tačiau nustatyti rizikos veiksniai:

¹¹ Patvirtinti VST vado 2019-12-18 įsakymu Nr. 47V-1474.

¹² Patvirtintas VST vado 2019 m. rugpjūčio 8 d. įsakymu Nr. 47V-984.

¹³ Patvirtintas VST vado 2019 m. rugpjūčio 8 d. įsakymu Nr. 47V-984

1. Ne visi VST teisės aktai, reglamentuojantys tarnybinių transporto priemonių naudojimą, saugojimą, degalų sąnaudų apskaičiavimą, atitinka realią situaciją, t. y. savalaikiai nepakeisti, klaidingai įrašyta kuro normų nustatymo tvarka, lyginant Tvarkos aprašą ir STC darbuotojų pareigybės aprašymus, nustatyta, kad skiriasi subjektai, kuriems pavesta nustatyti kuro normas, Tvarkos apraše pavestos kontrolės funkcijos neįtrauktos į atsakingų asmenų pareigybės aprašymus.

2. VST transporto priemonėse diegiant transporto kontrolės sistemą, neparengta išsami šios sistemos naudojimo tvarka (kaip bus naudojami kontrolės sistemos duomenys transporto priemonių naudojimo kontrolei, ridos ir degalų sąnaudų apskaitai, kokie dokumentai pildomi ir kt.), todėl kyla rizika, kad įdiegus transporto kontrolės sistemą, nebus pasinaudota jos galimybėmis (arba bus netinkamai pasinaudota) kad būtų užkirstas kelias piktnaudžiavimui ir neefektyviam resursų naudojimui.

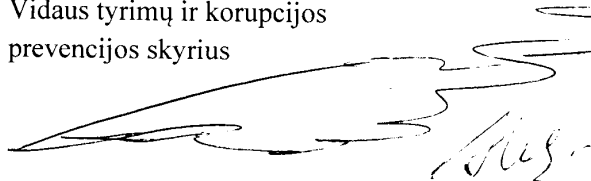
V. SIŪLYMAI PAJĖGŲ TIESIOGINĖS PRAMOS VALDYBOS VIRŠININKUI IR PAJĖGŲ TIESIOGINĖS PARAMOS VALDYBOS SPECIALAUS TRANSPORTO CENTRO VIRŠININKUI DĖL KORUPCIJOS RIZIKOS VEIKSNIŲ NEIGIAMOS ĮTAKOS PANAIKINIMO AR SUMAŽINIMO

Eil. Nr.	Priemonė	Įvykdymo laikas	Laukiami rezultatai	Vertinimo kriterijai
1.	Pakeisti VST vado 2020 m. vasario 6 d. įsakymu Nr. 47K-7 VST patvirtintą VST tarnybinių transporto priemonių naudojimo tvarkos aprašą.	Iki 2020 m. gruodžio 31 d.	1. Tvarkos apraše nurodyti VST struktūrinių padalinių pavadinimai atitiks VST struktūrą. 2. Bus ištaisyta klaida, kad degalų norma nustatoma pagal formulę (kai pagal formulę apskaičiuojama ne degalų norma, o faktinės degalų sąnaudos). 3. Bus reglamentuota į VST tarnybines transporto priemones įdiegta transporto kontrolės sistema: jos duomenų naudojimas transporto naudojimo kontrolei, degalų, ridos apskaitai ir kontrolei.	Pakeistas VST tarnybinių transporto priemonių naudojimo tvarkos aprašas

2.	Pakeisti VST vado 2017 m. birželio 29 d. įsakymu Nr. 47V-665 patvirtinto tarnybinių transporto priemonių laikymo VST teritorijoje esančiose stovėjimo aikštelėse ir garažuose tvarkos aprašo 1 priedą – Tarnybinių transporto priemonių saugojimo VST teritorijos, esančios Vilniuje, M. K. Paco g. 4, schemą.	Iki 2020 m. gruodžio 31 d.	1. Nustatytos tarnybinių transporto priemonių laikymo vietos atitiks faktiškas transporto priemonių saugojimo vietas, atsižvelgiant įvykusią garažų rekonstrukciją ir renovaciją.	Pakeista Tarnybinių transporto priemonių saugojimo VST teritorijos, esančios Vilniuje, M. K. Paco g. 4, schema.
3.	Įvertinti STC viršininko ir STC vyriausiojo specialisto pareigybės aprašymus.	Iki 2020 m. gruodžio 31 d.	1. Neliks dviprasmiško reglamentavimo, kai Tvarkos apraše kuro normų kontrolės funkcija, pavesta Komisijai, o pareigybės aprašyme ją pavesta vykdyti STC vyriausiajam specialistui. 2. Tvarkos apraše STC viršininkui ir vyresniajam specialistui nustatytos konkrečios kontrolės funkcijos bus įtrauktos į šių pareigūnų pareigybių aprašymus.	STC darbuotojų pareigybių aprašymuose jiems pavestos vykdyti funkcijos atitiks Tvarkos apraše nustatytas kontrolės funkcijas.

PRIDEDAMA. Klausimynas, 1 lapas.

Vidaus tyrimų ir korupcijos
prevencijos skyrius

v. t. plk. lt. Andrius Verkauskas

v. t. mjr. Ramunė Skliaustienė

Priedas Nr.1. Klausimynas

**Klausimynas Tarnybos Pajėgų tiesioginės paramos valdybos Specialaus
transporto centro viršininkui**

Eil. Nr.	Klausimas
1.	Kokie teisės aktai Tarnyboje reglamentuoja tarnybinių transporto priemonių naudojimą
2.	Kokie teisės aktai Tarnyboje reglamentuoja degalų sunaudojimo normų apskaitą ir kontrolę
3.	Ar teisės aktuose yra numatyta transporto priemonių naudojimo kontrolės funkcija? Jei taip, kam pavesta ją vykdyti?
4.	Kas vykdo degalų sunaudojimo apskaitą?
5.	Ar teisės aktuose numatyta degalų sunaudojimo kontrolės funkcija?
6.	Kai Tarnyboje buvo naudojama elektroninė transporto priemonių eksploatacijos kontrolės sistema (kurios pagalba buvo nustatytas kuro pasisavinimas), ar po jos naudojimo buvo atlikta analizė, įvertintas jos naudojimo efektyvumas, trūkumai ?
7.	Ar po Tarnyboje nustatytos kuro vagystės pakeisti teisės aktai, išspręsti klausimai, dėl kurių galėjo įvykti vagystė?
8.	Kada numatoma įdiegti naujai įsigytą elektroninę transporto priemonių eksploatacijos kontrolės sistemą ir kaip ji reglamentuota?
9.	Kokius klausimus/problemas ši sistema išspręs lyginant su šiuo metu galiojančia transporto priemonių eksploatacijos tvarka ir kontrole?
10.	Prašome pateikti STC darbuotojų, atsakingų už transporto priemonių naudojimo kontrolę, kuro apskaitą ir kontrolę pareigybių aprašymus.